

DRI2001 Infrastrukturer, nettverk og demokrati

Forelesning 15.11. 2007, Arild Jansen, AFIN

Infrastrukturer, nettverk og demokrati

Forelesning 15.11.2007

Temaer:

- Infrastrukturer for offentlig styring eller stimulans for demokratiet?
 - Lokalsamfunnsnettverk - hva og hvor "effektive" er de?
- Infrastrukturer for private monopoler
 - Eksemplet Microsoft
- Er Internett for alle - hvordan unngå digitale skiller?

Pensum

Hannemyr, G: *Foucault i Kyberrommet*, I Kap. 2 i Slaatto: Digital makt
Hylland Eriksen: *Ordets makt, The power og Word™* Kap. 6 i Slaatto: Digital makt.

Gross: *E-Democracy and Community Networks*.

Se også:

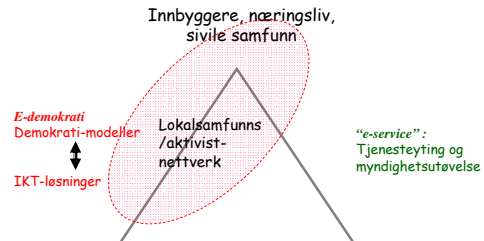
<http://www.ssb.no/emner/10/03/ikt/>

<http://www.unesco.no/kommunikasjon/index.wsis.htm>

DRI2001 H07 - Forelesning 15.11.2007 Arild Jansen, AFIN

1

Hvordan passer dette i rammeverket for den digitale forvaltningen?



Hvilke temaer i pensum berører dette

- E-demokrati – i utvidet forstand
- Informasjonssystemer → infrastruktur
- Internett og bruk av www
- SU-perspektivet – Hvordan utvikle slike systemer

DRI2001 H07 - Forelesning 15.11.2007 Arild Jansen, AFIN

2

Hva er problemet - teknologi er svaret ?

~~Demokratiet har problemer, men er mer bruk av IKT løsningen?~~

Hvilke demokratiske funksjoner (aktiviteter) kan styrke borgernes medvirkning og innflytelse ?



Hva slags IKT-løsninger kan understøtte slike funksjoner og
Hvilke forutsetninger må være oppfylt for at disse kan?

DRI2001 H07 - Forelesning 15.11.2007 Arild Jansen, AFIN

3

Hvor fungerer lokaldemokratiet

Her

<http://www.Asker.kommune.no/>

<http://www.Larvik.kommune.no/>

Eller her

www.facebook.com

DRI2001 H07 - Forelesning 15.11.2007 Arild Jansen, AFIN

4

Hva karakteriserer lokalsamfunnsnettverk

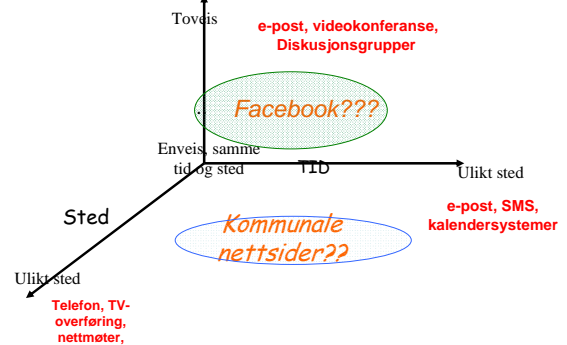
- De er geografisk samlet (stort sett)
- Har noen felles interesser (i kortere - eller over tid)
- Møtes også fysisk (har i det minste mulighet til å møtes)
- Opptatt av å påvirke politiske myndigheter og ofte næringslivsorganisasjoner på lokalt nivå
- Ofte ressurssterke enkeltpersoner som aksjonerer på vegne av interessegrupper / sosiale grupper i lokalsamfunnet
 - Ofte noe ad-hoc organisert
 - Ansees viktig for sikre (lokal)demokratiet

Hvorfor og hvordan er bruk IKT og spesielt Internett sentralt?

DRI2001 H07 - Forelesning 15.11.2007 Arild Jansen, AFIN

5

Samarbeid - tre dimensjoner



DRI2001 H07 - Forelesning 15.11.2007 Arild Jansen, AFIN

6

Litt historie : Hvorfor elektroniske lokalsamfunn - ("virtuelle nettverk")

Fase 1: 70-tallet : lokale oppslagstavler (memories):

Eks: mulighet til å publisere elektronisk (offentlig forum, parallelt til aviser)

Fase 2: (80-tallet) Gratis tilgang til informasjons- og kommunikasjonssystemer

Eks: tidlig bruk av Internett, enkle diskusjonsfora mm

Fase 3: Internett med e-post & www, men drevet av "frivillig" av ressurspersoner

Formål tilby tilgang for ressursvake (på vegne av andre)

Eks: <http://www.sustainable.org/>, <http://www.scn.org/>

Fase 4. : Profesjonelle tilbydere av uliketyper nettverks(tjenester)

<http://www.centerdigitalgov.com/center/O2digitalcities.php>

Communitinformatics???

DRI2001 H07 - Forelesning 15.11.2007 Arild Jansen, AFIN

7

T. Gross : E-Democracy and Community Networks: Political visions, Technological Opportunities and Social realities

Formål med artikkelen : Å drøfte elektronisk demokrati og community networks (lokalsamfunn-, felleskaps-, aktivistnettverk?)

Litt om bakteppet:

- EU "Information Society for All" mål:
 - *eEurope, the most competitive and dynamic economy in the world*
 - USA: National Information Infrastructure (NII)
 - ..can help *unleash* (slippe løs) an information revolution that will change forever the way we live
- Gross: teknologisk utvikling og framgang er vanskelig å forutsi og enda vanskeligere å kontrollere

DRI2001 H07 - Forelesning 15.11.2007 Arild Jansen, AFIN

8

Ulike typer nettverk

Typer nettverk Ansvarlige/ Brukere	"CIVIC-nett" (kommune - borger nett	"Community -nett" " Lokalsamfunn- nett	"demokrati- nett/portaler"
Borgere	Offentlige	Frivillige/ Aktivister	Frivillige/profe sjonelle
Profesjonelle (lobbyister,...)	Private virksomheter	Private Portaler	Profesjonelle?
Politikere	Offentlige /private	Partier / web-hoteller	Profesjonelle ?

Blir etter hvert dette også et marked ?

<http://www.w2digitalcitiesconvention.com/>

Noen lenker

- <http://www.digitalcities.org.uk/>
- <http://www.scn.org/>
- <http://www.scn.org/commnet/>
- <http://bcn.boulder.co.us/>

Gisle Hannemyr : Forbrukerrettigheter og teknologiske sperrer

- Nettfiltre som sperre på Internett
 - Eks. Cybercontrol
- Kunnskap som middel for kontroll eller motmakt
 - *DCMA* eller åpen programvarer
- Mikromakt som disiplinerende makt
- Standarder og åpen programvare som del av kunnskapsmessig infrastruktur
- Digitale 'portvakter'
 - F eks. digitale kopisperrer,
- Internett som infrastrukturer for å sikre forbrukerne eller beskytte (deler av) næringslivet rettigheter

Hylland Eriksen: Ordets makt - The power of Word

- Er Windows/MS Office en Infrastruktur?
- Hvilke rolle spiller .doc. .xls., .ppt-formatene?
- Hvorfor brukes ikke standard-alternativene (.Html, .pdf,..)
- Hvilken makt har Microsoft over oss brukere
 - Teknisk
 - Økonomisk
 - Juridisk
 - Sosial og kulturelt

Kan MS Windows over Internett betraktes som en Informasjonsinfrastruktur?

Lisensbetingelser, kopisperre,...	Spesielt definert for å beskytte Microsoft
Applikasjonsprogrammer	Kan ha avvik fra aksepterte standarder
WWW gjennom Internett explorer	Bruker også ikke-standard deler av .html,...
MS Office: Word, excel, Ppt,...	Ikke standard og ikke fullt innsyn i koden
Windows OS	Ikke -standard, delvis lukket
Maskinvarer	Standard maskinvarer
TCP/IP	Brukes som standard

DRI2001 H07 - Forelesning 15.11.2007 Arild Jansen, AFIN

13

Litt om digitale skiller

ITU

• Digitale skiller forstås ofte som ulikhet i tilgang til digitale medier eller til digitale informasjonsstrømmer. Dette er imidlertid en snever avgrensning.

- **For å unngå digitale skiller viser forskning at:**
 - alle skoler må tilby tilstrekkelig teknologi og infrastruktur
 - skolen må innføre bruk av IKT fidelig
 - lærere må opparbeide digital kompetanse for kreativt og kritisk vurdere når det gir gevinst å benytte digitale verktøy i det enkelte fag
 - skolen må sørge for at også de som ikke har mulighet til å opparbeide digital kompetanse hjemme får dette gjennom skolen
 - både gutter og jenter må gis mulighet til en faglig integrert bruk av IKT på skolen
 - Skolen må gi rom for at både gutter og jenter kan lære kritisk og kreativ bruk av IKT, basert på individuelle interesser og evner

- http://www.itu.no/Emnekategori/1084535301.9/1125048455.75/1125048483.33/utskrift_mal

DRI2001 H07 - Forelesning 15.11.2007 Arild Jansen, AFIN

14

Hvordan kan 'infrastrukturer' virke ekskluderende

Direkte gjennom

- Fysisk ved at alle ikke har tilgang
 - Eks. mangel på linjer eller PC'er
- Tekniske sperrer
 - Ikke-standardløsninger, faktiske sperrer, krav til utstyret, vanskelig for blinde,...
- Økonomisk - prissetting mm

Indirekte gjennom:

- Krav til kunnskaper og ferdigheter
- Språklige og kulturelle forhold
- Organisatorisk

DRI2001 H07 - Forelesning 15.11.2007 Arild Jansen, AFIN

15

Hva er digitale skiller - og (hvordan) kan vi unngå dette?

- En felles landsdekkende informasjonsinfrastruktur
 - Samme kvalitet og pris for alle?
- Tilgang til infrastrukturen for alle
 - Universell tilgang
- Digital kompetanse
 - Mulighet til å bruke IKT daglig
 - Evne til å bruke som verktøy
 - Forstå grunnleggende egenskaper ved IKT
 - Kunne utnytte i skole, arbeid- og ellers i sosial sammenheng (fritid, frivillig arbeid,...)
 - Kunne være kritisk til så vel IKT i seg sjøl som til bruken av den i ulike sammenhenger
-

DRI2001 H07 - Forelesning 15.11.2007 Arild Jansen, AFIN

16